

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/95/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211219547
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2211219547.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Home Credit Slovakia, a. s., Piešťany, Teplická 7434/147, proti žalovanej: S. W., nar. XX. P. XXXX, bytom Q. P., ul. X. Q. XXXX/XX, o 878,62 eur s príslušenstvom a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 13. novembra 2012 č. k. 7C 51/2012-32 takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, týkajúcej sa zmluvného úroku 325,43 eur, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí 3,12 eur, zmluvnej pokuty 21,60 eur, sankčného úroku 4,38 eur a mesačného poplatku za vedenie účtu 19,37 eur a v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa I. uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni 778,62 eur s úrokmi z omeškania vo výške 0,024% denne od 13. júna 2010 až do zaplatenia, II. povolil žalovanej splácať pohľadávku v mesačných splátkach po 100 eur počnúc mesiacom január 2013 až do vyrovnania pod stratou výhody splátok; III. vo zvyšku zamietol žalobu (požadujúcu okrem priznanej istiny 778,62 eur s úrokmi z omeškania vo výške 0,024% denne od 13. júna 2010 do zaplatenia tiež zaplatenie istiny 100 eur s úrokmi z omeškania vo výške 0,024% denne od 13. júna 2010 až do zaplatenia zmluvného úroku 325,43 eur, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí 3,12 eur, zmluvnej pokuty 21,60 eur, sankčného úroku 4,38 eur a mesačného poplatku za vedenie účtu 19,37 eur), IV. žalovanej uložil zaplatiť žalobkyni trovy (keď už, tak správne „náhradu trov“ - poznámka odvolacieho súdu) konania vo výške 75 eur do 3 dní od právoplatnosti takéhoto rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ust. § 1 ods. 1 a 3, § 2 ods. 1 písm. a/, b/ a g/, § 6 ods. 3 písm. a/ a b/ a § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa; § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/ a b/, § 3 ods. 1 a 2 a § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 41, § 52 ods. 1, § 451, § 456, § 458 ods. 1 a § 517 ods. 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z. a § 160 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne mal potom za to, že v prípade vzťahu účastníčok konania šlo o spotrebiteľský vzťah, v ktorom žalovaná ako spotrebiteľka nemala možnosť ovplyvniť obsah typovej zmluvy a kde zmluva o tzv. revolvingovom úvere (zahrnutá do úverovej zmluvy z 26. októbra 2006) nebola platne uzavretá. Dojednania o revolvingu boli tiež vyhotovené drobným (skoro nečitateľným) písmom a využitý tu bol omyl spotrebiteľky (nevenujúcej príslušným dojednaniam dostatočnú pozornosť). Išlo tak o konanie rozporné s dobrými mravmi, aj o nanútenie spotrebiteľke podpisom jednej zmluvy podpisu ďalšej, vyvodzovanie nárokov z takéhoto počínania nemohlo požívať ochranu a žalobkyni nezaložilo právo na nič iné, než na naozaj poskytnuté plnenie - istinu (878,62 eur) s požadovaným úrokom z omeškania, počítaným z nej, preto žalobe po zohľadnení žalovanou zaplatenej sumy istiny 100 eur (po začatí konania) iba v tejto časti vyhovel; v časti o zaplatenie istiny 100 eur s úrokmi z omeškania vo výške 0,024% denne od 13. júna 2010 až do zaplatenia (z dôvodu preukázaného zaplatenia istiny 100 eur žalovanou po začatí predmetného konania) žalobu zamietol, rovnako ju zamietol aj v časti zmluvného úroku 325,43

eur, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí 3,12 eur, zmluvnej pokuty 21,60 eur, sankčného úroku 4,38 eur a mesačného poplatku za vedenie účtu 19,37 eur, odvodzovaných od absolútne neplatnej zmluvy. Dôvodil tiež, že napriek uznávaciemu prejavu žalovanej nie je prípustné, aby táto bola zaviazaná na zaplatenie aj takého nároku žalobkyne, ktorý nie je dôvodný a zákonný, s tým, že na rozhodnutie rozsudkom pre uznanie neboli splnené podmienky. Napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 3 O. s. p., vecne potom iba čiastočným a to nepatrným neúspechom žalobkyne (?) a priznaním jej náhrady trov na súdnom poplatku podľa položky 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov (v tomto prípade bez uvedenia aj, že tu ide o prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení).

Proti tomuto rozsudku a to výslovne len voči rozhodnutiu o tzv. zvyškovom zamietnutí žaloby i to iba v časti o zaplatenie zmluvného úroku 325,43 eur, poplatku za výber z bankomatu v zahraničí 3,12 eur, zmluvnej pokuty 21,60 eur, sankčného úroku 4,38 eur a mesačného poplatku za vedenie účtu 19,37 eur, podala včas odvolanie iba žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu (rozsudku) vyhovením žalobe v napadnutej časti (zamietnutie žaloby v časti o istine 100 eur a na ňu naviazaných úrokov z omeškania nebolo odvolaním napadnuté). Namietala vyvedením (súdom prvého stupňa) z vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení, keď platné právo dojednanie viacerých úverov v rámci jednej zmluvy nezakazuje, predovšetkým ale bolo celkom ponechané bez povšimnutia, že účinnosť zmluvy o revolvingovom úvere bola podmienená aktivitou zo strany dlžníčky (aktivovaním karty). Sama žalovaná pritom záujem na tomto evidentne mala, keď vykonala prejav vôle smerujúci k aktivácii karty a úver i začala čerpať i splácať, pričom tu nebol daný ani žiaden z ďalších súdom prvého stupňa naznačovaných, bližšie ale neozrejmenej dôvodov neplatnosti zmluvy. Žalovaná k podpisu zmluvy nebola donucovaná, šlo tu o osobu plne spôsobilú na právne úkony a aj ochrana spotrebiteľa musí mať svoje hranice; argumentovalo sa odvolaním, poukazujúc tiež na rozhodnutia rôznych súdov podporujúcich odvolaním prezentované názory. Súdu prvého stupňa nakoniec vytkla procesnú vadu spočívajúcu v zasahovaní súdom prvého stupňa do obsahu uznávacieho prejavu žalovanej, čím súd prvého stupňa konal nad rámec svojich právomocí daných mu zákonom.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/, ako aj § 214 ods. 2 O. s. p. vec v medziach odvolania (pretože aj na rozhodnutí vo veci samej o tzv. zvyškovom zamietnutí žaloby bolo závislým tiež rozhodnutie o trovách konania) a to bez pojednávania (pretože tu síce šlo /aj/ o vec samu, popri tom však najmä so zreteľom k neposkytnutiu /okresným súdom/ dostatočne zrozumiteľných odpovedí na všetky sa ponúkajúce otázky nie aj o možnosť rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci s konečnou platnosťou) a dospel k záveru, že rozsudok v odvolaním dotknutých častiach nemožno považovať za vecne správny.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. h/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona potom rovnako rozhodne, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Konštatovanie, že vada konania vymedzená v prvom z práve odcitovaných ustanovení základného predpisu občianskeho procesného práva Slovenskej republiky (a inak aj ďalšia vada podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p., spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces (inak práva zaručeného v podmienkach tuzemského právneho poriadku okrem zákonov i článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tohto inak uverejneného v prílohe oznámenia ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), patrí už k záverom ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu (v uvedenej súv. por. napr. uznesenia Krajského súdu v Trnave z 30. júna 2008 č. k. 10Co/152/2008-37 alebo z 30. novembra 2010 sp. zn. 10Co/210/2010, prvé vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C/173/2007 a druhé vo veci súdu prvého stupňa z prejednávanej veci, teda Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/42/2008). I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra

1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v podmienkach vnútroštátnej úpravy slovenského civilného procesu potom vymedzuje (na úrovni zákona) ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Korektným a i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia pritom treba dospieť k záveru, že s už uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia, konštatovania alebo závery bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto vyvedené. Ak povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) - v rámci využitia prípadných riadnych alebo tiež mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá sama osebe nielen dôvod odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale zároveň i nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným takýmito ustanoveniami.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemôže byť vôbec predmetom akejkoľvek (nieto ešte zmysluplnej) diskusie fakt, že práve opísanou vadou bol postihnutý i napádaný rozsudok súdu prvého stupňa z prejednávanej veci.

Súd prvého stupňa sa totiž aj v tejto veci dopustil prakticky toho istého pochybenia, ako v inej jeho veci za účasti žalobkyne totožnej s tou z prejednávanej veci (tu rozumej vo veci Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 7C/4/2012, vedenej tunajším krajským súdom pod sp. zn. 10Co/148/2012), teda toho, že do odôvodnenia svojho rozsudku obrazne nasypal celé priehrštie ustanovení právnych predpisov, tieto ale uspokojivým spôsobom nevyložil a takto sa mu logicky nemohlo podariť ani to, žeby mohol výsledkami dokazovania i dostatočne argumentačne podporiť svoju úvahu, prečo má byť zmluva o revolvingovom úvere, nepochybne zakomponovaná do inej zmluvy, neplatnou ako celok. S prihliadnutím k námietkam vzneseným v rámci odvolania, potom požiadavke na zachovanie práva účastníkov na spravodlivé súdne konanie so všetkými jeho atribútmi (vrátane práva na riadne odôvodnené súdne rozhodnutie) nezodpovedalo predovšetkým nevysporiadanie sa so špecifickým argumentom odvolateľky o podmienení vzniku tzv. revolvingového úverového vzťahu vyvinutím zmluvne vymienenej aktivity zo strany úverového dlžníka (spotrebiteľa). Rovnako tu potom chýbalo poskytnutie dostatočne adresných a zrozumiteľných odpovedí aj na to, v akom rozsahu bol (s)platený úver tvoriaci základ pre diskutovaný revolving a akými dôkazmi (a či vôbec) mal toto súd prvého stupňa preukázať; ako aj to, ako to malo byť (pre prípad ustálenia niektorého dôvodu neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere) s nárokmi žalobkyne z tzv. prvotnej úverovej zmluvy (ktorá taktiež zaručovala právo na úroky a rôzne poplatky a u ktorej súd prvého stupňa žiaden dôvod neplatnosti nekonštatoval, resp. opak z odôvodnenia napádaného rozsudku rozhodne nevyplýva).

Všetky tieto nedostatky boli zapríčinené i nedostatkom konkrétneho právneho posúdenia veci zo strany súdu prvého stupňa, ktorý navzdory snahe oprieť čiastočné zamietnutie žaloby najmä o § 6 ods. 3 písm. a/ aj b/ zákona o ochrane spotrebiteľa (a pri nevedomení si, že tieto ustanovenia definujú rôzne

skutkové podstaty počínaní na ujmu spotrebiteľa) odôvodnením svojho rozsudku neposkytol ani žiadne konkrétne úvahy na témy, čo treba v prípadoch obdobných tomu z prejednávanej veci považovať za vžitú tradíciu a či tu takéto tradície vôbec existujú, resp. v čom by mala byť zjavná diskriminácia spotrebiteľa či vybočenie druhou stranou spotrebiteľského vzťahu z pravidiel tzv. obchodnej morálky, či do tretice v čom konkrétne by malo spočívať nedodržanie dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti alebo praxe a čo konkrétne (vyjmúc poľahky vyvrátiteľné a už argumentami z odvolania výrazne spochybnené tvrdenie o automatickom nanútení spotrebiteľovi podpisom jednej zmluvy uzavretia i zmluvy ďalšej) zakladalo porušenie zmluvnej slobody žalovanej.

Odvolaciemu súdu za takéhoto stavu vecí ani neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov na dvojinštančný proces (zahŕňajúci i vykonávanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov) rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ O. s. p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Samostatným dôvodom pre takéto rozhodnutie v prípade tzv. náhradového výroku rozsudku pritom musela byť zjavná nesprávnosť okresným súdom ponúkanej interpretácie, pri ktorej bolo priznanie žalobkyni 778,62 eur z požadovaných 878,62 eur (88,62% v pomere k celku) vydávané za nepatrný neúspech žalobkyne. Tunajší odvolací súd totiž už viackrát v minulosti zdôraznil, že na nepatrnosť principiálne možno usudzovať len v prípade čistého neúspechu (rozdielu úspechu a neúspechu) účastníka v rozsahu nižšom ako 5% alebo nanajvýš sa takémuto percentu rovnajúcemu.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, v naznačenom smere doplniť dokazovanie, výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť o veci (v časti, v ktorej táto po odvolaní iba žalobkyne ostala predmetom konania), o trovách konania a tiež o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.), to samozrejme i s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim patričné odpovede na všetky relevantné otázky (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.